

ЗАТВЕРДЖЕНО
 наказ Державної служби
 якості освіти України
 від 29.03.2021 № 01-11/25
 (в редакції наказу Державної
 служби якості освіти України
 № _____)

Форма спостереження за освітнім середовищем під час проведення інституційного аудиту в закладах загальної середньої освіти

I. Освітнє середовище закладу освіти

Вимога 1.1 Забезпечення здорових, безпечних та комфортних умов навчання та праці

Критерій 1.1.1. Приміщення і територія закладу освіти є безпечними та комфортними для навчання та праці				
Індикатор 1.1.1.1. Облаштування території закладу та розташування приміщень є безпечними				
№ з/п	Перелік тверджень	Так (І рівень)	Ні (ІV рівень)	Примітка (відповідає частково/потребує покращення)
1.	Наявність (справність) огорожі/паркану			
2.1.	Недоступність території для несанкціонованого зайзду транспортних засобів			
2.2.	Недоступність приміщення для несанкціонованого доступу сторонніх осіб			
3.	Обладнано майданчики для здобувачів освіти початкової школи			
4.	Облаштовано майданчики для заняття спортом та фізичної активності			
5.	Територія безпечна для фізичної активності здобувачів освіти: - справність обладнання; - відсутність пошкоджень покриття майданчиків; - відсутність ям; - відсутність нависання гілок, сухостійних дерев			
6.	Територія чиста, охайна, відсутнє нагромадження сміття, будівельних матеріалів, опалого листя, не ростуть дерева, кущі, рослини з колючками (біла акація, глід, шипшина тощо), отруйними плодами, листям, а також такі, що дають дрібне насіння, пух або викликають алергію			
7.	Навчальні приміщення, роздягальні, санітарні вузли для здобувачів освіти початкової школи є непрохідними відокремленими та недоступними для користування здобувачами освіти інших вікових груп			

8.	Навчальні приміщення закладу освіти не розміщені в цокольних та підвалних поверхах			
9.	У приміщенні закладу освіти забезпечноно: <ul style="list-style-type: none"> – безпечне неслизьке покриття ганку будівлі закладу освіти з рельєфним маркуванням, огороженням і зручними поручнями вздовж сходів, що забезпечує умови доступності будівлі; – контрастне, рельєфне маркування на стінах та підлозі; – контрастне маркування ділянки поручня, які відповідають першій та останній сходинці маршруту; – маркування контрастними рельєфними лініями пішохідні зони в приміщенні закладу освіти; – візуалізацію призначення приміщень; – вказівники; – відсутність захаращення коридорів, рекреації, міжходових клітин 			

Індикатор 1.1.1.2. У закладі освіти забезпечується комфортний повітряно-тепловий режим, належне освітлення, прибирання приміщень, облаштування та утримання туалетів, дотримання питного режиму

1.	Повітряно-тепловий режим навчальних приміщень відповідає санітарним вимогам			
2.	Виконуються вимоги до режиму освітлення усіх приміщень та території			
3.	Забезпечено питний режим (кип'ячена вода, фасована вода в індивідуальному посуді, вода з установок із дозволеним розливом негазованої фасованої питної води) централізоване постачання якісної питної води (питні фонтанчики)/доступність кип'ячені води (<i>підкреслити наявне</i>)			
4.	Здійснюється щоденне вологе прибирання усіх приміщень у відповідності до санітарних вимог			
5.1.	Приміщення їдальні, столи, стільці, місця для видачі готових страв чисті та регулярно миються			
5.2.	Наявні рукомийники, вода, мило, рушники (паперові/ електричні)			
6.	Облаштовані туалетні кімнати для хлопців та дівчат, працівників закладу			
7.1.	Туалетні кімнати забезпечені усім необхідним (закриті кабінки, відповідна кількість унітазів)			

7.2.	Наявні рукомийники, вода, мило, туалетний папір, рушники (паперові/електричні)			
<i>Індикатор 1.1.1.3. У закладі освіти забезпечується оптимальне використання приміщень і комплектування класів (з урахуванням кількості учнів, їх особливих освітніх потреб, площа приміщень)</i>				
1.	Кількість здобувачів освіти не перевищує проектну потужність приміщення закладу			
2.	Усі навчальні приміщення використовуються в освітньому процесі			
3.	Відсутні диспропорції у кількості здобувачів освіти у класах однієї паралелі (різниця між найбільшою і найменшою кількістю учнів у класі на паралелі в початковій, основній і профільній школі)			
<i>Індикатор 1.1.1.4. У закладі освіти є робочі (персональні робочі) місця для педагогічних працівників та облаштовані місця відпочинку для учасників освітнього процесу</i>				
1.	Кожен учитель закладу освіти має робоче (персональне робоче) місце			
2.	Облаштовані місця для відпочинку у вестибулі, коридорах			
<i>Критерій 1.1.2. Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми</i>				
<i>Індикатор 1.1.2.1. У закладі освіти є приміщення, необхідні для реалізації освітньої програми та забезпечення освітнього процесу</i>				
<i>Індикатор 1.1.2.2. Частка навчальних кабінетів початкових класів, фізики, хімії, біології, інформатики, майстерень/кабінетів трудового навчання (обслуговуючої праці, технологій), спортивної та актової зал, інших кабінетів, які обладнані засобами навчання відповідно до освітньої програми</i>				
1.	У закладі наявні: актова зала спортивна зала навчальний кабінет (кабінети): фізики хімії біології географії інформатики іноземної мови майстерні/кабінети трудового навчання (обслуговуючої праці, технологій) (<i>підкреслити наявне</i>) кабінети початкових класів STEM-лабораторії			<i>(вказати кількість навчальних кабінетів, з наявних, що обладнані засобами навчання відповідно до освітньої програми)</i>
2.	Навчальні приміщення закладу освіти забезпечені доступом до мережі Інтернет, який дає можливість використовувати			

	електронні освітні платформи, можливості мережі під час підготовки та проведення занять			
Критерій 1.1.3. Учні та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх				
Індикатор 1.1.3.2. Учасники освітнього процесу дотримуються вимог щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки, прийнятих у закладі освіти				
1.	Педагогічні працівники проводять інструктажі на початку навчальних занять (у кабінетах підвищеного ризику оприлюднено правила поведінки під час навчальних занять)			
2.1.	Учасники освітнього процесу дотримуються вимог щодо: охорони праці, безпеки життєдіяльності пожежної безпеки правил поведінки			
2.2.	У закладі та на його території не порушуються правила заборони куріння, вживання алкогольних напоїв			
Критерій 1.1.5. У закладі освіти створено умови для здорового харчування учнів і працівників				
Індикатор 1.1.5.1 Організація харчування в закладі освіти сприяє формуванню культури здорового харчування в учнів і працівників закладу				
1.	Сервірування столів (наявність ложок, виделок, ножів, пиріжкової тарілки, серветок)			
2.	Доступність для учасників освітнього процесу щоденного меню та примірного чотиритижневого сезонного меню			
3.	В асортименті їдалень відсутні: - вироби з кремом, морозиво, харчові концентрати; м'ясні продукти промислового та кулінарного виробництва; - рибні продукти промислового та кулінарного виробництва; продукти (в т. ч. снеки) із підвищеним вмістом солі та/або цукрів понад та/або синтетичних барвників та ароматизаторів (крім ваніліну, етилваніліну та ванільного екстракту), підсолоджуваців, підсилювачів смаку та аромату, консервантів; - продукти із вмістом транс жирів); непастеризоване молоко та молочні продукти, що виготовлені із непастеризованого молока; - непастеризовані соки; - рибні, м'ясні, плодоовочеві та інші			

	консерви промислового виробництва, (крім пастеризованих соків промислового виробництва без додавання цукрів та підсолоджувачів); - газовані напої, зокрема солодкі газовані напої та енергетичні напої; - кава та кавові напої; - гриби; - продукція домашнього виробництва			
4.	У закладах освіти організовуються умови для забезпечення харчування учнів з особливими дієтичними потребами, у тому числі з непереносимістю глютену та лактози			
5.	Дотримано санітарно-гігієнічних умов на всіх етапах реалізації продукції			

Критерій 1.1.6. У закладі освіти створено умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті

Індикатор 1.1.6.1. У закладі освіти застосовуються технічні засоби та інші інструменти контролю за безпечним користуванням мережею Інтернет

1.	Наявні обмеження доступу до сайтів з небажаним змістом			
2.	У закладі використовується антивірусне програмне забезпечення			

Вимога 1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації

Критерій 1.2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини

Індикатор 1.2.2.3. Учасники освітнього процесу дотримуються правил поведінки, прийнятих у закладі освіти

1.	Учасники освітнього процесу взаємодіють на засадах взаємоповаги:			
	не спостерігаються випадки образливої поведінки, прояви фізичного або психологічного насильства			
	педагогічні працівники не застосовують фізичного покарання, психологічного насильства			
2.1.	Педагогічні працівники та керівництво закладу освіти здійснюють заходи із запобігання порушення правил поведінки			
2.2.	Відбувається постійне спостереження працівниками закладу за дотриманням правил поведінки учасниками освітнього процесу			

Вимога 1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору

Критерій 1.3.1. Приміщення та територія закладу освіти облаштовується з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування

Індикатор 1.3.1.1. У закладі освіти забезпечується безперешкодний доступ до будівель, приміщень закладу освіти

1.	Забезпечено можливість безперешкодного руху територією закладу (прохід без порогів, сходів та достатньо широкий для			
----	---	--	--	--

	можливості проїзду візком, з рівним неушкодженим покриттям)			
2.	<p>Забезпечено безбар'єрний доступ до будівлі, приміщень закладу освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пологий вхід/пандус/мобільні платформи; - дверний прохід, що забезпечує можливість проїзду візком; - можливість безперешкодного пересування між поверхами для людей з обмеженими можливостями; - контрастне, рельєфне маркування на стінах та підлозі; - візуалізація призначення приміщень; - вказівники; - рельєфне та контрастне маркування перед та на кінці сходової частини; - відсутність захаращення коридорів, рекреацій, міжходових клітін 			

Індикатор 1.3.1.2. У закладі освіти приміщення (туалети, їадльня, облаштування коридорів, навчальних кабінетів тощо) і територія (доріжки, ігрові, спортивні майданчики тощо) адаптовані до використання всіма учасниками освітнього процесу

1.	Туалетні кімнати пристосовані для потреб учасників освітнього процесу:			
	<ul style="list-style-type: none"> - широкий безпороговий прохід; - достатня площа туалетної кімнати; - наявність поручнів; - спеціальне санітарно-технічне обладнання; - наявність кнопки виклику для надання допомоги 			
2.	Можливість вільного та зручного переміщення в навчальному кабінеті та користування меблями			
3.	Висота учнівських столів та стільців регулюється			
4.	Шафи, полици, стелажі надійно закріплені			

Індикатор 1.3.1.3. У закладі освіти наявні та використовуються ресурсна кімната, дидактичні засоби для осіб з особливими освітніми потребами (у разі наявності учнів з особливими освітніми потребами)

1.	У закладі освіти наявна та використовується ресурсна кімната			
2.	Оснащення ресурсної кімнати відповідає освітнім, віковим запитам дітей з особливими освітніми потребами з урахуванням індивідуальних програм розвитку, індивідуальних програм для реабілітації дітей-інвалідів			
3.	Кабінети вчителя-дефектолога, практичного психолога, навчальні кабінети оснащені дидактичними засобами для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами			

Критерій 1.3.4. Освітнє середовище мотивує учнів до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя

Індикатор 1.3.4.2. Простір закладу освіти, обладнання, засоби навчання сприяють формуванню в учнів ключових компетентностей та умінь, спільних для всіх компетентностей

1.	Простір закладу містить елементи, осередки, що зацікавлюють здобувачів освіти до пізнавальної діяльності (візуалізація на стінах, підлозі, сходах, інсталяції)			
2.	Наявне у закладі освіти обладнання та засоби навчання використовується у навчально-пізнавальній діяльності здобувачів освіти			

Критерій 1.3.5. У закладі освіти створено простір інформаційної взаємодії та соціально-

культурної комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека, інформаційно-ресурсний центр тощо)				
<i>Індикатор 1.3.5.1. Простір і ресурси бібліотеки (інформаційно-ресурсного центру) використовуються для індивідуальної, групової, проектної та іншої роботи у рамках освітнього процесу, різних форм комунікації учасників освітнього процесу</i>				
1.	Приміщення та облаштування бібліотеки використовуються для проведення навчальних занять, культурно-освітніх заходів			
2.	Здобувачі освіти відвідують бібліотеку під час перерв та після уроків, працюють над індивідуальними та груповими завданнями			

IV. Управлінські процеси закладу освіти

Вимога 4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм

Критерій 4.2.2. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах

Індикатор 4.2.2.1. Заклад освіти забезпечує змістовне наповнення та вчасне оновлення інформаційних ресурсів закладу (інформаційні стенді, вебсайт закладу освіти/інформація на вебсайті засновника, сторінки у соціальних мережах тощо)

1.	Заклад має власний вебсайт або використовує вебсайт засновника			
2.	Інформація, що розміщується на інформаційному стенді, на вебсайті закладу/сайті засновника містить:			
	2.1. Інформацію відповідно до статті 30 Закону України «Про освіту», що вчасно оновлюється			Інформація буде взята із акту, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері загальної середньої освіти
	2.2. Правила поведінки у закладі освіти			
	2.3. Актуальна інформація про діяльність та заплановані заходи закладу освіти			

Критерій 4.4.5. Організація освітнього процесу враховує вікові особливості учнів, відповідає їх освітнім потребам

Індикатор 4.4.5.6. Створена та/або використовується електронна освітня платформа для комунікації між суб'єктами дистанційного навчання

1.	У закладі освіти наявна електронна освітня платформа для дистанційного навчання			(Електронна освітня платформа може бути розроблена закладом (високий рівень організації дистанційного навчання) або використовується одна з доступних: Google Classroom, One Drive, Google Disk та інші)
2.	Кількість вчителів, які активно використовують електронну освітню платформу для комунікації з учнями			